

Racjonalność
oraz uwarunkowania procesów terapeutycznych
osób niepełnosprawnych

Tom 16 serii:
PROBLEMY EDUKACJI, REHABILITACJI I SOCJALIZACJI
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Racjonalność
oraz uwarunkowania procesów terapeutycznych
osób niepełnosprawnych

pod redakcją naukową
Anny Klinik

Kraków – Katowice 2013

© Copyright by Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2013

Rada Naukowa Serii:

Józef Binnebesel, Jacek Bleszyński, Maria Chodkowska, Władysław Dykcik,
Petr Franiok, Mieczysław Gulda, Ladislav Horňák, Aniela Korzon,
Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz, Viktor Lechta, Anna Nowak, Janusz Nowotny,
Edward Saulicz, Ann-Katrin Swärd, Adam Stankowski, Wiesław Theiss,
Andrzej Radziejewicz-Winnicki, Siv Fischbein, Janina Wyczęsany

Rada Redakcyjna Serii:

Zenon Gajdzica (redaktor naczelny)
Anna Klinik (zastępca redaktora naczelnego)
Jerzy Rottermund (zastępca redaktora naczelnego)
Adam Mikrut (konsultacje statystyczne)
Magdalena Belza (sekretarz redakcji)
Ilona Fajfer-Kruczek (sekretarz redakcji)
Dorota Prysak (redaktor językowy)

Recenzenci:

prof. zw. dr hab. Aniela Korzon
prof. zw. dr hab. Andrzej Radziejewicz-Winnicki

Redakcja merytoryczna:
Anna Klinik

Redakcja wydawnicza:
Zespół

Opracowanie typograficzne:
Alicja Kuźma

Projekt okładki:
© Joanna Brzeska-Klinik

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Śląski w Katowicach

ISBN 978-83-7308-492-6
ISBN 978-83-7850-479-5

Oficyna Wydawnicza „Impuls”
30-619 Kraków, ul. Turniejowa 59/5
tel./fax: (12) 422 41 80, 422 59 47, 506 624 220
www.impulsoficyna.com.pl, e-mail: impuls@impulsoficyna.com.pl
Wydanie I, Kraków 2013

Spis treści

Wprowadzenie (Anna Klinik)	9
Introduction (Anna Klinik)	11

Część I

Sytuacja społeczna osób niepełnosprawnych

Bernadeta Szczupał Piętno społeczne związane z niepełnosprawnością i chorobą przewlekłą	15
--	----

Andrzej Kasperek Społeczne wytwarzanie obcości. Socjologiczne studium zjawiska gettoizacji osób niepełnosprawnych	27
---	----

Matylda Pachowicz Szczęście i samorealizacja w kontekście osób niepełnosprawnych	45
---	----

Eva Zezulková Uczeń z upośledzeniem umysłowym w komunikacji pedagogicznej	55
--	----

Część II

Problemy edukacyjne dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Anna Zamkowska Edukacja włączająca – wybrane dylematy	69
--	----

Danuta Jankowska, Lucyna Legierska Prawo a rzeczywistość kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	79
---	----

Joanna Skibska Dostosowanie przestrzeni szkoły ogólnodostępnej do potrzeb i możliwości ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)	89
--	----

Część III

Różnorodność form procesów terapeutycznych

Leszek Ploch

Wspomaganie procesu socjalizacji osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną przez aktywizację artystyczną w placówce specjalnej 101

Jerzy Rottermund

Miejsce terapii zajęciowych w kompleksowej rehabilitacji 123

Bożena Kołaczek

Organizacje pozarządowe i wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych w Polsce – wybrane problemy 133

Anna Jaroszevska

Rola edukacji religijnej w procesach terapeutycznych dzieci niepełnosprawnych 153

Contents

Introduction (*Anna Klinik*) 11

Part I

Social situation of disabled

Bernadeta Szczupał

A social stigma arising from a disability and chronic disease 15

Andrzej Kasperek

Social creation of alienation. A sociological study into the phenomenon of ghettoization of the disabled 27

Matylda Pachowicz

Happiness and self-realization in the context of the disabled 45

Eva Zezulková

Pupil with mental disabilities in educational communication 55

Part II

Educational problems of disabled children and youth

Anna Zamkowska

Inclusive education – selected dilemmas 69

Danuta Jankowska, Lucyna Legierska

Law and the reality of teaching pupils with special educational needs 79

Joanna Skibska

Adjusting public school space to needs and abilities of special needs students 89

Part III
The variety of therapeutic processes

Leszek Ploch

Supporting the process of socialization of people
with deeper intellectual disability through artistic stimulation
in special education institutions 101

Jerzy Rottermund

The role of occupational therapy in comprehensive rehabilitation 123

Bożena Kolaczek

NGOs and voluntary work for people with disabilities
in Poland – selected problems 133

Anna Jaroszevska

Role of religious education in the therapeutic process
of children with disabilities 153